

Laidiens: 03.04.1996., Nr. 58

Ministru kabineta noteikumi Nr. 80

Rīgā 1996.gada 26.martā (prot. nr.16, 19.§)

Bāriņtiesu un pagasttiesu darbības noteikumi

*Izdoti saskaņā ar likuma “Par bāriņtiesām un
pagasttiesām” 5.panta piekto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā saskaņā ar likumu “Par bāriņtiesām un pagasttiesām” (Latvijas Vēstnesis, 1995, 182.nr.) darbojas bāriņtiesas (pagasttiesas).
2. Bāriņtiesai ir zīmogs ar pilnu iestādes nosaukumu. Bāriņtiesai, kura veic notariālās funkcijas, un pagasttiesai ir zīmogs ar papildinātā Latvijas Republikas valsts mazā ģerboņa attēlu un pilnu iestādes nosaukumu.
3. Bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētāju un ne mazāk kā divus tiesas locekļus atbilstoši likuma “Par bāriņtiesām un pagasttiesām” 6. un 7.pantā minētajiem nosacījumiem uz trijiem gadiem ievēlē attiecīgās pašvaldības dome (padome).
4. Bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētāja un tiesas locekļu pilnvaras sākas ar viņu ievēlēšanas brīdi un izbeidzas ar šo noteikumu 3.punktā minētā termiņa notecēšanas brīdi, ja viņi nav ievēlēti atkārtoti.
5. Likumā “Par bāriņtiesām un pagasttiesām” 8.pantā noteiktajos gadījumos bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētāja un tiesas locekļu pilnvaras izbeidzas pirms šo noteikumu 3.punktā minētā termiņa ar brīdi, kad pašvaldības dome (padome) pieņēmusi lēmumu par bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētāja vai attiecīgā tiesas locekļa atlaišanu no amata (no pienākumu pildīšanas).
6. Stājoties amatā (pie pienākumu pildīšanas), bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājs un tiesas locekļi dod pašvaldības domei (padomei) vai tās priekšsēdētājam un paraksta svinīgo solījumu: “Apsolos būt uzticīgs Latvijas valstij un tās valdībai, apņemos pēc labākās sirdsapziņas, pārliecības un zināšanām izpildīt man uzticēto amatu, solos izpildīt likumus, valdības un pašvaldības lēmumus, neizpaust dienesta noslēpumus un apzināties, ka man par savu darbību ir jāatbild likuma priekšā.”
7. Bāriņtiesas (pagasttiesas) dokumentus kārtā pašvaldības domes (padomes) norīkots darbinieks.
8. Ja darba apjoms ir liels, bāriņtiesai (pagasttiesai) var būt savs sekretārs.
9. Bāriņtiesas (pagasttiesas) sekretārs vai šo noteikumu 7.punktā minētais darbinieks (turpmāk tekstā — “sekretārs”) ir atbildīgs par lietvedību un dokumentu apriti bāriņtiesā (pagasttiesā).
10. Attiecīgā pašvaldība ierāda bāriņtiesai (pagasttiesai) darbam piemērotas telpas.

11. Saskaņā ar kārtību, kāda likumā “Par pašvaldībām” (Latvijas Vēstnesis, 1994, 61.nr.; 1995, 96.nr.) ir noteikta saistošo noteikumu izsludināšanai, pašvaldības dome (padome) informē attiecīgās teritorijas iedzīvotājus par bāriņtiesas (pagasttiesas) atrašanās vietu un darba laiku.
12. Ja vairākos pagastos tiek veidota viena pagasttiesa, pašvaldībām jāinformē attiecīgo pagastu iedzīvotāji par pagasttiesas atrašanās vietu.
13. Ja pilsētā tiek veidotas vairākas bāriņtiesas, pašvaldībai jāinformē iedzīvotāji par pilsētas teritorijas daļu piekritību konkrētai bāriņtiesai.
14. Par bāriņtiesas (pagasttiesas) izveidošanu, darbības teritoriju, atrašanās vietu un darba laiku pašvaldības dome (padome) paziņo Labklājības ministrijai mēneša laikā pēc attiecīgās iestādes izveidošanas.
15. Bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājs un tiesas locekļi, kā arī sekretārs nevar būt aizbildņi vai aizgādņi attiecīgajai bāriņtiesai (pagasttiesai) piekritīgās lietās.
16. Bāriņtiesa (pagasttiesa), izlemjot lietu un pieņemot lēmumus, pamatojas uz likumiem un lietā noskaidrotajiem apstākļiem.

II. Bāriņtiesas (pagasttiesas) darba organizācija

17. Bāriņtiesas (pagasttiesas) dokumentu pieņemšana un nodošana noformējama ar aktu, kurā jānorāda, kādas lietvedības lietas, naudas summas, vērtspapīri, dārglietas un dokumenti tiek pārņemti un vai tie atbilst ierakstiem attiecīgajās grāmatās. Pieņemšanas—nodošanas aktu paraksta persona, kura nodod lietas, un persona, kura pieņem lietas.
18. Bāriņtiesas (pagasttiesas) darbu, ievērojot likuma “Par bāriņtiesām un pagasttiesām” 21.panta otrās un trešās daļas noteikumus, vada bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājs.
19. Ja nepieciešams, darba organizācijas jautājumu risināšanai bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājs nosaka sēdi, kurā piedalās visi bāriņtiesas (pagasttiesas) locekļi. Par šādām sēdēm rakstāms protokols, un to paraksta attiecīgās sēdes vadītājs un persona, kas rakstījusi protokolu.
20. Par bāriņtiesas (pagasttiesas) sēdes laiku un vietu jābūt izliktam paziņojumam bāriņtiesas (pagasttiesas) telpās.

III. Dokumentu saņemšana un aprīte bāriņtiesā (pagasttiesā)

21. Bāriņtiesā (pagasttiesā) iekārtojamas šādas reģistra grāmatas:
 - 21.1. adopcijas lietu reģistrs;
 - 21.2. aizbildnības lietu reģistrs;
 - 21.3. aizgādnības lietu reģistrs;
 - 21.4. izpildīto notariālo funkciju reģistrs;
 - 21.5. testamentu grāmata;
 - 21.6. vienkāršo vekseļu protestu aktu grāmata;
 - 21.7. alfabētiskais reģistrs;
 - 21.8. bāriņtiesā (pagasttiesā) saņemto vērtspapīru un dārglietu reģistrācijas grāmata;

21.9. kvišu grāmata;

21.10. notariālo aktu un apliecinājumu reģistrs;

21.11. saņemtās korespondences grāmata;

21.12. nosūtāmās korespondences grāmata.

22. Šo noteikumu 21.punktā minēto reģistra grāmatu kārtošana un glabāšana veicama saskaņā ar likumu "Par arhīviem" (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1991, 21./22.nr.).

23. Bāriņtiesā (pagasttiesā) saņemtos dokumentus sekretārs reģistrē saņemtās korespondences grāmatā dokumentu saņemšanas kārtībā, izdarot uz attiecīgā dokumenta atzīmi par tā saņemšanas datumu un reģistrācijas numuru.

24. Ja bāriņtiesai (pagasttiesai) tiek sniegta mutiska informācija par nepieciešamību nodrošināt nepilngadīgas vai rīcības nespējīgas personas personisko un mantisko interešu aizstāvību, bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājs vai viņa uzdevumā sekretārs ieraksta sniegto informāciju protokolā, kuru paraksta persona, kas rakstījusi protokolu.

25. Sekretārs saņemtos dokumentus nodod bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājam, kurš nosaka to tālāko virzību.

26. Ja saņemtie dokumenti nav piekritīgi attiecīgajai bāriņtiesai (pagasttiesai), tie pārsūtāmi pēc piekritības, par to rakstiski informējot attiecīgo dokumentu iesniedzēju.

27. Par konkrētas lietas izskatīšanu bāriņtiesas (pagasttiesas) sēdē lemj bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājs.

28. Ja saņemts bāriņtiesai (pagasttiesai) piekritīgs iesniegums, bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājs 15 dienu laikā pēc attiecīgā iesnieguma saņemšanas var veikt saņemta iesnieguma pārbaudei nepieciešamos pasākumus, iekārtojot attiecīgu pārbaudes lietu.

29. Ja lietu var atrisināt, neizskatot to bāriņtiesas (pagasttiesas) sēdē, lieta paturama kontrolē un ierakstāma alfabētiskajā reģistrā atbilstoši attiecīgās nepilngadīgās personas uzvārdam.

30. Bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājs sagatavo lietu izskatīšanai, noskaidro personas, kuras varētu sniegt paskaidrojumus lietā, un pieprasa lietas izskatīšanai nepieciešamos dokumentus.

31. Katrai izskatāmajai lietai tiek piešķirts numurs un pievienoti visi dokumenti, kas attiecas uz konkrēto lietu.

32. Lietu numurus attiecīgajā reģistrā ieraksta lietu izskatīšanas kārtībā.

33. Pēc lietu numuru ierakstīšanas attiecīgajā reģistrā katra lieta tiek ierakstīta alfabētiskajā reģistrā atbilstoši aizbildnībā vai aizgādībā esošās personas uzvārdam vai tās personas uzvārdam, kuras dēļ lieta ierosināta.

34. Visi pārējie bāriņtiesā (pagasttiesā) saņemtie dokumenti pievienojami lietām atbilstoši lietu nomenklatūrai.

35. Atbildot uz saņemtajiem dokumentiem, lietā saglabājams atbildes noraksts ar izsūtītās atbildes datumu un numuru.

36. Ja nauda, vērtspapīri un dārglietas nodotas bāriņtiesā (pagasttiesā) bez iesnieguma, sastādāms protokols, kurā jāatzīmē, kas un ko iesniedzis. Protokolu pēc tā nolasīšanas paraksta naudas vai vērtību iesniedzējs un bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājs.

37. Depozītu summu kontā uzskaitāma nauda, vērtspapīri un dārglietas, kas bāriņtiesas (pagasttiesas) rīcībā nonāk uz laiku un, iestājoties zināmiem nosacījumiem, ir jāpārskaita vai jānodod atpakaļ naudas vai vērtību iesniedzējam.

IV. Bāriņtiesas (pagasttiesas) sēdes

38. Uz bāriņtiesas (pagasttiesas) sēdi uzaicina lietā ieinteresētās personas (turpmāk tekstā — “lietas dalībnieki”), kā arī tās personas, kuru klātbūtni bāriņtiesa (pagasttiesa) uzskata par nepieciešamu lietas apstākļu noskaidrošanā.

39. Pirms lietas izskatīšanas lietas dalībniekiem ir tiesības iepazīties ar lietā esošajiem dokumentiem.

40. Uz bāriņtiesas (pagasttiesas) sēdi uzaicināmajām personām savlaicīgi izsūta vai izsniedz pret parakstu paziņojumu par ierašanos bāriņtiesas (pagasttiesas) sēdē.

41. Lietu var izskatīt bez uzaicinātās personas klātbūtnes, ja ir ziņas par to, ka uzaicinātā persona zina par lietas izskatīšanu un nav ieradies uz attiecīgo sēdi, kā arī nav paziņojusi neierašanās iemeslu, vai arī uzaicināmās personas atrašanās vieta nav zināma.

42. Ja uzaicinātā persona uz bāriņtiesas (pagasttiesas) sēdi nav ieradies attaisnojošu iemeslu dēļ un nav lūgusi izskatīt lietu tās prombūtnē, bāriņtiesa (pagasttiesa) lemj par lietas izskatīšanas atlikšanu.

43. Bāriņtiesas (pagasttiesas) sēdes ir atklātas. Ja kāds no lietas dalībniekiem pamatoti lūdz lietu izskatīt slēgtā sēdē, bāriņtiesa (pagasttiesa) var nolemt lietu izskatīt slēgtā sēdē, par ko ir izdarāma atzīme sēdes protokolā.

44. Adopcijas jautājumus izskata slēgtā sēdē.

45. Bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājs un tiesas locekļi sevi atstata no piedalīšanās lietas izlemšanā un lietas dalībnieki viņus var noraidīt, ja viņi, viņu laulātie vai viņu taisnās līnijas radnieki vai sāņus līnijas pirmo triju pakāpju radnieki ir tieši ieinteresēti attiecīgās lietas izskatīšanā.

46. Bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētāju un tiesas locekļus atstata no piedalīšanās lietas izlemšanā, pamatojoties uz viņu pašu lūgumu vai uz kāda attiecīgās lietas dalībnieka lūgumu. Lietas dalībnieki var lūgt atstatīt bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētāju un tiesas locekļus no piedalīšanās lietas izlemšanā līdz brīdim, kad ir uzsākta sēde attiecīgajā lietā.

47. Bāriņtiesa (pagasttiesa) lemj, vai pieteiktais lūgums par bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētāja un tiesas locekļu atstatīšanu no piedalīšanās attiecīgās lietas izlemšanā ir pamatots. Ja lūgums ir pamatots, lietas izskatīšanu atliek un izskata citā bāriņtiesas (pagasttiesas) sastāvā. Ja tas nav iespējams, lietu nosūta izskatīšanai tuvākajai bāriņtiesai (pagasttiesai).

48. Bāriņtiesas (pagasttiesas) sēdes atklāj un vada bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājs, kurš iepazīstina lietas dalībniekus ar viņu tiesībām un pienākumiem.

49. Sēdes laikā lietas dalībnieki paskaidrojumus sniedz ar priekšsēdētāja atļauju.

50. Bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētājam un tiesas locekļiem ir tiesības uzdot lietas dalībniekiem jautājumus.

51. Sēdes protokolu raksta sekretārs par katru izskatāmo lietu atsevišķi. Protokols rakstāms sēdes laikā.

52. Sēdes protokolā jānorāda:

52.1. sēdes laiks (gads, mēnesis, datums) un vieta; sēdes sākums un beigas;

52.2. bāriņtiesas (pagasttiesas) priekšsēdētāja un tiesas locekļu, kā arī sekretāra vārds un uzvārds;